

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ  
«ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ЛУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»  
Циклова комісія: Словесних та суспільних дисциплін

---

**ПОГОДЖУЮ**

Голова групи забезпечення

ОПП спеціальності

 ГРАБОВЕЦЬ В. В.

28.08. 2023 року

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Заступник директора

з навчальної роботи

 БУСНЮК С. В.

29.08. 2023 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
Людина і світ (Культурологія, Філософія, Соціологія)

Розробник Щудлюк Марія Олегівна

Галузь знань: 27 Транспорт

Спеціальність: 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

Освітньо-професійна програма: \_\_\_\_\_

«Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

Статус навчальної дисципліни: Обов'язкова

Мова навчання: українська

Програма навчальної дисципліни «Людина і світ (Культурологія, Філософія, Соціологія)» для здобувачів фахової передвищої освіти I курсу освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр спеціальності 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті) денної форми навчання складена на основі ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

«01» вересня 2023р. – 9с.

Розробники: Щудлюк М.О.

Програма обговорена та схвалена на засіданні циклової комісії автомобільного транспорту:

Протокол від «01» вересня 2023 року №1

Голова циклової комісії \_\_\_\_\_

підпис

(прізвище, ініціали)

Якимчук Н.О.

Схвалено Педагогічною радою ТФК ЛНТУ

Протокол від «22» 08 2023 року № 1

## ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Тем – 9	27 Транспорт	Форма навчання
		Денна
	275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	Рік підготовки
Загальна кількість годин –60		I (ПЗСО)
		Семестр
		I (ПЗСО)
Для денної форми навчання: аудиторних – 34 год.; самостійної роботи студента – 26 год.	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		18 год.
		Практичні
		16 год.
		Самостійна робота
		26 год.
		Курсова робота
		-
		Вид контролю:
Диференційований залік		

## 2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ, ПЕРЕДУМОВИ ЇЇ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

<p>Місце дисципліни в освітній програмі:</p>	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Людина і світ (Культурологія, філософія, соціологія)» є формування у здобувачів освіти поваги до прав людини, здатності реалізувати свої права і свободи, поважаючи при цьому права і свободи інших громадян, а також діяти у відповідності до власних переконань і цінностей на принципах гуманізму і демократії.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни «Людина і світ (Культурологія, філософія, соціологія)» є набуття студентами узагальнених знань про процеси та явища суспільного буття, про філософські, культурні, політикоправові та соціально-економічні основи життя демократичного суспільства. Вивчення курсу сприятиме соціалізації студентської молоді та активному включенню її в суспільне життя, виховуватиме в здобувачів освіти такі громадянські риси як правова відповідальність, толерантність, ініціативність, громадянська активність, національна самосвідомість.</p>
<p>Компетентності загальні або фахові:</p>	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>

	ЗК 6. Здатність спілкуватись державною мовою як усною, так і письмовою.
Програмні результати навчання:	РН 1. Зберігати культурні та наукові цінності. Формування світоглядну позицію щодо досягнення суспільства, фізичної та духовної культури.
Передумови для вивчення дисципліни:	
Для вивчення дисципліни «Людина і світ (Культурологія, філософія, соціологія)» необхідними є набуті компетентності з навчальних дисциплін: «Історія України», «Всесвітня історія», «Правознавство», «Основи комунікації».	

### 3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОРМА НАВЧАННЯ		Кредити ЄКТС	ДЕННА (ОЧНА)							
ФОРМА КОНТРОЛЮ			Диференційований залік							
№ теми	Назва теми		Кількість годин:							
			Разом	Самостійна робота	Навчальні заняття:					
					Всього	з них:				
		Лекційні заняття	Семінарські заняття	Практичні заняття		Лабораторні заняття	Індивідуальні заняття			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Особистість як система. Соціалізація особистості		6	2	4	2	x	2	x	x
2	Суспільство людей як соціальна система.		6	2	4	2	x	2	x	x
3	Соціальна норма. Відхилення від соціальної норми.		6	2	4	2	x	2	x	x
4	Стереотипи та упередження. Дискримінація.		4	2	2	2	x	x	x	x
5	Ефективна комунікація. Конфлікт.		8	4	4	2	x	2	x	x
6	Молодь як соціально-демографічна спільнота.		8	4	4	2	x	2	x	x
7	Людина і культура в сучасному світі.		10	6	4	2	x	2	x	x
8	Творчість як соціальне явище.		6	2	4	2	x	2	x	x
9	Інформаційна гігієна людини.		6	2	4	2	x	2	x	x
<b>Разом з дисципліни:</b>		<b>2</b>	<b>60</b>	<b>26</b>	<b>34</b>	<b>18</b>	<b>x</b>	<b>16</b>	<b>x</b>	<b>x</b>

#### 4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

##### 4.1 Теми лекцій

№ з/п	Назва теми навчального заняття	Кількість годин	Рекомендована література
1	<p>Тема 1. Особистість як система. Соціалізація особистості.</p> <p>Людина – біосоціальна система. Сутність понять індивідуальність, особа, особистість. Соціалізація та її фази. Агенти соціалізації особистості. Сім'я – один із агентів соціалізації особистості.</p>	2	<p>2, С.10-17 3, С. 222-240</p>
2	<p>Тема 2. Суспільство людей як соціальна система.</p> <p>Поняття суспільства і його системно-структурна характеристика. Типології суспільства. Історичні типи стратифікації суспільств. Соціальна мобільність. Громадянське суспільство, його суть, функції та атрибути</p>	2	<p>1, С. 65-70 2, С. 126-135 3, С. 41-82</p>
3	<p>Тема 3. Соціальна норма. Відхилення від соціальної норми.</p> <p>Поняття соціальна норма. Види соціальних норм. Сутність соціальної девіації. Типологія девіантної поведінки. Адекватна поведінка та її характеристика. Здоровий спосіб життя як прояв соціальної норми сучасного суспільства.</p>	2	<p>3, С. 468-496</p>
4	<p>Тема 4. Стереотипи та упередження. Дискримінація.</p> <p>Стереотипи та упередження у житті людини. Поняття дискримінації та її прояви. Типи дискримінації та їх особливості.</p>	2	<p>2, С. 44-55</p>
5	<p>Тема 5. Ефективна комунікація. Конфлікт.</p> <p>Спілкування: поняття, мета, засоби. Комунікативний аспект спілкування.</p> <p>Сутність поняття конфлікт, його структура та функції. Основні стратегії розв'язання конфлікту.</p>	2	<p>1, С. 76-80 2, С. 62-67 5, С. 15-63</p>

6	Тема 6. Молодь як соціально-демографічна спільнота. Сутність поняття молоді. Соціалізація молоді. Життєві стратегії та самовизначення молоді. Потреби, інтереси й ціннісні орієнтації особистості. Молодіжна субкультура. Молодіжна політика: сутність, мета, завдання та функції.	2	4, С. 204-216 7, С. 227-229 9
7	Тема 7. Людина і культура в сучасному світі. Культура як соціальне явище. Компоненти, форми та функції культури. Культурний шок та його особливості. Особливості української культури та методологія її вивчення.	2	2, С. 200-211 6, С.65-88
8	Тема 8. Творчість як соціальне явище. Сутність поняття творчості та його особливості. Особливості творчого потенціалу. Поняття обдарованості та її види. Методи розвитку творчих здібностей.	2	3, С.256-266
9	Тема 9. Інформаційна гігієна людини. Основні поняття про інформацію, її властивості та види. Дезінформація та протидія фейкам. Основи інформаційної безпеки в інтернеті. Кібербулінг та його особливості.	2	1, С. 130-160
<b>Разом</b>		<b>18</b>	

#### 4.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми навчального заняття	Кількість годин	Рекомендована література
1	Особистість як система. Соціалізація особистості.	2	1, С. 8 - 14
2	Суспільство людей як соціальна система.	2	1, С. 65-70 2, С. 126-135 3, С. 41-82
3	Соціальна норма. Відхилення від соціальної норми.	2	3, С. 468-496
4	Ефективна комунікація. Конфлікт.	2	1, С. 76-80 2, С. 62-67 5, С. 15-63
5	Молодь як соціально-демографічна спільнота.	2	4, С. 204-216 7, С. 227-229
6	Людина і культура в сучасному світі.	2	2, С. 200-211 6, С.65-88
7	Творчість як соціальне явище.	2	1, С. 34-64 2, С. 106-121
8	Інформаційна гігієна людини.	2	1, С. 130-160
<b>Разом</b>		<b>16</b>	

### 4.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
1	Особистість як система. Соціалізація особистості	2	2, С.10-17 3, С. 222-240
2	Суспільство людей як соціальна система.	2	1, С. 65-70 2, С. 126-135 3, С. 41-82
3	Соціальна норма. Відхилення від соціальної норми.	2	3, С. 468-496
4	Стереотипи та упередження. Дискримінація.	2	2, С. 44-55
5	Ефективна комунікація. Конфлікт.	4	1, С. 76-80 2, С. 62-67 5, С. 15-63
6	Молодь як соціально-демографічна спільнота.	4	4, С. 204-216 7, С. 227-229
7	Людина і культура в сучасному світі.	6	2, С. 200-211 6, С.65-88
8	Творчість як соціальне явище.	2	3, С.256-266
9	Інформаційна гігієна людини.	2	1, С. 130-160
<b>Разом</b>		<b>26</b>	

## **ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є диференційований залік, практичні завдання, робота в групах, тестування, презентації результатів виконаних завдань. Використовуються практичні заняття з індивідуальними завданнями, самостійна робота здобувача освіти.

## 6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

### 6.1. Порядок оцінювання результатів навчання

Форма контролю	Порядок проведення контролю
Поточний контроль	Усне опитування, домашні завдання, виступи на практичних заняттях, практичні та письмові роботи оцінюються за 4-бальною шкалою.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку. На підсумковий контроль виносяться питання, що охоплюють всю програму навчальної дисципліни.

### 6.2. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання за національною шкалою:		Критерії та визначення оцінювання	
рівень компетентності	оцінка:		4
	4-бальна	2-бальна	
1	2	3	
Високий (творчий)	5 (відмінно)	Зараховано	Здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та самостійно викладає його, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок.
Достатній (конструктивно-варіативний)	4 (добре)		Здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
Середній (репродуктивні)	3 (задовільно)		Здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою.
Початковий (рецептивно-продуктивний)	2 (незадовільно)	Незараховано	Здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки.

## 7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

№ з/п	Автор та назва літературного джерела (інформаційного ресурсу в Інтернет)
<b>7.1. Основна література:</b>	
1.	Інтегрований курс «Громадська освіта» (рівень стандарту): підуч. для 10 кл. закладів загальноосвітньої середньої освіти / Бакка Т. В., Марголіна Л. В., Мелещенко Т. В. – К. : УОВЦ «Оріон», 2018 – 240 с.
2.	Людина і світ: підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл.(рівень стандарту, академічний рівень профільний рівень) / Т.В. Бакка, Л.В. Марголіна, Т. В. Мелещенко. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2012 – 240 с.
3.	Соціологія: підручник / М.П. Козирев. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 656 с.
4.	Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко — Київ: ДУТ, 2019. — 235 с.
<b>7.2. Допоміжна література:</b>	
5.	Конфліктологія: Практикум: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці» / М. М. Дученко, О. А. Шевчук; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 88 с.
6.	Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів: колективна монографія. / За загал. ред. проф. Ю. С. Сабадаш; редактори-укладачі: проф. Ю. С. Сабадаш, проф. І. В. Петрова. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. – 308 с.
7.	Філософія: навч.посібник / Ю.М. Вільчинська, Л.В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. – Київ: КНЕУ, 2019 – 368 с.
<b>7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:</b>	
8.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» // Відомості Верховної Ради України. – 2019. – № 5 – с. 33. – Режим доступу: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text</a>
9.	Закон України «Про основні засади молодіжної політики» // Відомості Верховної Ради України. – 2021. – № 28 – с.233. – Режим доступу: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text</a>
10.	Конституція України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – с. 141. – Режим доступу: <a href="http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80">http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80</a>